

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-182-4-17>

**ФАКТОРИ РИЗИКУ ТЯЖКОГО ПЕРЕБІГУ COVID-19
У ПАЦІЄНТІВ, ЯКІ ЛІКУЮТЬСЯ МЕТОДОМ ГЕМОДІАЛІЗУ**

Рисєв А. В.

*медичний директор
Медичний центр ТОВ «Лінк-Медітал»
м. Одеса, Україна*

Степанова Н. М.

*доктор медичних наук, професор,
завідувач відділу нефрології та діалізу
Державна установа «Інститут нефрології
Національної академії медичних наук України»
Медичний центр ТОВ «Нефроцентр», м. Київ, Запоріжжя, Львів*

Остапенко Т. І.

*кандидат медичних наук,
заступник медичного директора
Медичний центр ТОВ «Нефроцентр», м. Київ, Запоріжжя, Львів*

Русин О. І.

*заступник медичного директора
Медичний центр ТОВ «Нефроцентр», м. Київ, Запоріжжя, Львів*

Компанієць О. Л.

*молодший науковий співробітник,
лікар-нефролог
Державна установа «Інститут нефрології
Національної академії медичних наук України»
м. Київ, Україна*

Снісар Л. М.

*кандидат медичних наук,
провідний науковий співробітник
Медичний центр ТОВ «Нефроцентр», м. Київ, Запоріжжя, Львів
Державна установа «Інститут нефрології
Національної академії медичних наук України»
м. Київ, Україна*

Вступ. Пацієнти з хронічною хворобою нирок VД стадії, які лікуються методом гемодіалізу (ГД) особливо вразливі до інфікування SARS-CoV-2

і мають високий ризик тяжкого перебігу COVID-19 та смертності. Попередні дані продемонстрували, що рівень смертності у ГД пацієнтів інфікованих SARS-CoV-2 коливався від 6,5 до 52%, що значно вище, ніж у загальній популяції [1, 2]. Саме тому, метою нашої роботи було ретроспективно оцінити взаємозв'язок між показниками адекватності ГД, тяжкістю перебігу COVID-19 та смертністю ГД пацієнтів.

Методи. До цього ретроспективного когортного дослідження було залучено 340 пацієнтів з 5 діалізних центрів різних регіонів України, віком $53,5 \pm 12,9$ років і тривалістю діалітичної терапії 40 [24-74] місяців. Тяжкий перебіг COVID-19 визначали за необхідності госпіталізації та кисневої підтримки пацієнта.

Дані представлені як середнє значення та квадратичне відхилення ($M \pm SD$) або медіана та інтерквартильний діапазон (Me (Q25-Q75)) та порівняні за допомогою тесту Краскала-Уолліса. Для визначення відмінностей між категоріальними змінними використовувався критерій χ^2 -квадрат. Фактори ризику тяжкого перебігу COVID-19 визначали за допомогою логістичного регресійного аналізу.

Результати. Серед включених у дослідження пацієнтів було 312 (91,7%) хворих, які отримували лікування методом гемодіалізації (ГДФ) і 28 (8,3%) пацієнтів, які лікувались методом ГД. Стать ($\chi^2 = 1,12$, $p = 0,29$), вік ($55,3 \pm 12,9$ проти $59,6 \pm 12,5$ років, $p = 0,07$) і тривалість лікування ГД (40 [23-72] проти 45 [29-84] місяців, $p = 0,39$) не відрізняються між групами ГДФ та ГД. Протягом періоду спостереження 114 (36,5%) були інфіковані COVID-19, серед яких 66 (59%) потребували госпіталізації та кисневої підтримки та 9 (8%) пацієнтів померло. За результатами логістичного регресійного аналізу вік пацієнтів понад 60 років (OR 1,03 95% ДІ 1,01; 1,05), діабетичний статус (OR 2,8 95% ДІ 1,4; 5,5), тривале лікування ГД (OR 1,07 95% ДІ 1,03; 1,1), низький рівень ліпопротеїдів високої щільності (ЛПВЩ) (OR 1,7 95% ДІ 1,2; 3,4) і високий С-реактивний протеїн до інфікування SARS-CoV-2 (OR 1,6 95% ДІ 1,1; 5,7), а також низька швидкість потоку крові (OR 1,04 95% ДІ 1,02; 1,08) та лікування ГД порівняно з ГДФ (OR 4,1 95% ДІ 1,5; 11,2) були статистично значущо асоційовані з тяжким перебігом COVID-19 та потребою в кисневій підтримці.

Висновки. Вік старше 60 років, цукровий діабет, тривале лікування діалізною нирковою замісною терапією, низький рівень ЛПВЩ, високий С-реактивний протеїн крові до інфікування та лікування ГД з низькою швидкістю потоку крові достовірно асоціювались з тяжким перебігом COVID-19 та необхідністю кисневої підтримки у нашій когорті ГД пацієнтів.

Література:

1. Ma Y, Diao B, Lv X, et al. *Epidemiological, clinical, and immunological features of a cluster of COVID-19-contracted hemodialysis patients. Kidney Int Rep. 2020;5(8):1333–1341.*
2. Valeri AM, Robbins-Juarez SY, Stevens JS, et al. *Presentation and outcomes of patients with ESKD and COVID-19. J Am Soc Nephrol. 2020;31(7):1409–1415.*

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-182-4-18>

**РАЦІОНАЛЬНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ТОПІЧНИХ
КОРТИКОСТЕРОЇДІВ ДЛЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТЕРАПІЇ ПСОРІАЗУ**

Рябова О. О.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології
та фармакотерапії
Національний фармацевтичний університет*

Кашута В. Є.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології
та фармакотерапії
Національний фармацевтичний університет
м. Харків, Україна*

На сьогоднішній день псоріаз є актуальною медико-соціальною проблемою. Поширеність захворюваності на псоріаз серед осіб будь-якого віку, тривалі рецидиви дерматозу, повна або часткова втрата працездатності, високі рівні інвалідизації, що супроводжуються соціально-психологічною дезадаптацією пацієнтів, обумовлюють актуальність проблеми псоріазу [1, с.10].

Псоріаз розглядають як полісистемне, генетично детерміноване, хронічне, рецидивуюче захворювання організму багатofакторної природи, що характеризується імунозалежним запаленням, доброякісною гіперпроліферацією епідермальних клітин з аномальною їх диференціацією та супроводжується папуло-сквамозними висипаннями, стадійністю,